

Artikel van de Maand – Maart 2009

Twaalf zendingsthema's in Genesis (2)

Door Dr. Steef van 't Slot

Vorige maand begon ik een serie van 12 zendingsthema's die we in Genesis vinden. Deze maand kijken we naar het tweede daarvan:

Thema 2: Gezonden, maar met welk doel? Het mandaat

De eerste uitzending waarover we in Genesis lezen is het scheppingsmandaat waarin de mens opgedragen wordt te heersen,¹ vruchtbaar te zijn, zich te vermenigvuldigen, de aarde te vervullen en haar te onderwerpen. Dit mandaat impliceerde het bewerken en verzorgen van de hof van Eden.² Daarom behelst wereldzending zowel *reddings* aktie naar de mens (geestelijk en fysiek), alsook *verzorgings* aktie naar flora en fauna, inclusief het milieu.

Het scheppingsmandaat werd na de zondeval niet teruggetrokken, maar de uitvoering ervan ondervond belemmeringen. Er zou pijn³ zijn bij het baren van kinderen, in de huwelijksrelatie, in de landbouw en op de werkplek (zwaar werk).

Het mandaat van na de zondvloed⁴ herinnert ons aan het scheppingsmandaat; toch lijkt dit zijn oorspronkelijke schittering te hebben verloren. De primaire betekenis van 'heersen' was: dienen wat aan je toevertrouwd is – maar het degradeerde tot 'overheersen'. Toen Jezus Christus op aarde verscheen herstelde hij het juiste perspectief op Goddelijk leiderschap.⁵

Vanaf Abram werd het mandaat gericht op de zegen, die door hem tot alle families op aarde zou doordringen. Het werd herhaald door Gods openbaringen aan Izaäk en Jacob.⁶

Voordat **Abraham**, type van God de Vader, zelf zender werd had hij zijn eigen bediening. Hij aanbad de ware God,⁷ bevrijdde de gevangenen, gaf tienden aan Melchizedek, getuigde tot de koning van Sodom,⁸ bad voor de verloren mensen van zijn tijd,⁹ bad voor de genezing van de onderdanen van een heidense koning,¹⁰ en was bereid om Izaäk te offeren.¹¹

Abraham als eerste menselijke zender:

¹ Gen. 1:26,28

² Gen. 2:15

³ Gen. 3:16,17

⁴ Gen. 9:1-3

⁵ Matt. 20:25-28

⁶ Gen. 12:1-3, 26:2-4,24 en 28:13-15, 35:11,12 respectievelijk

⁷ Gen. 12:7,8; 13:18

⁸ Gen. 14:18-20,22,23

⁹ Gen. 18:16-33

¹⁰ Gen. 20:7,17,18

¹¹ Gen. 22

Hij stuurde Eliëzer om een vrouw voor Izaäk te vinden. Dit typeert hoe God de Vader de Heilige Geest zond om een Bruid, de Kerk, voor Zijn Zoon te vinden. Eliëzer bad voordat hij Rebekka aansprak; de Heilige Geest bidt voor alle heiligen.¹²

Voordat **Izaäk**, type van Gods Zoon, zender werd had hij eveneens zijn eigen bediening. Hij was bereid zich te laten offeren,¹³ ontving zijn bruid van elders,¹⁴ bad voor zijn vrouw,¹⁵ ontving een openbaring van God dat Abrahams zegen nu op hem rustte,¹⁶ aanbad de ware God¹⁷ en verwekte twee volken,¹⁸ (beelden van de ware en de valse kerk, die samen opgroeiden totdat ze hun eigen weg gingen).

De tweede zender, Izaäk:

Net als Abraham stuurde Izaäk Jacob uit om zichzelf een vrouw buiten Kanaän te vinden. We vinden typologische betekenis in de scheiding tussen de broers. Ezau vertegenwoordigt een vleselijke vorm van christendom, waarvan Jacob zich moest afscheiden. Jacob diende niet besmet te raken door de afgodische Kanaänitische atmosfeer waarin Ezau zich had geplaatst.¹⁹

Voordat **Jacob** zender werd, toonde ook hij kenmerken van een bediening. Hij ontmoette God en ontving de zegening van Abraham en Izaäk,²⁰ vond zijn vrouw buiten de wereld van Kanaän,²¹ groeide uit tot een clan die het volk Israël zou voortbrengen, toonde pastorale zorg voor zijn kuddes zowel als voor zijn ‘gezins-kudde’,²² bad voor zijn gezin²³ en vertegenwoordigde het ware Christendom, hoewel God ook in hem werken moest om hem van zijn oude natuur te bevrijden.²⁴

De derde zender, Jacob:

In dit verhaal vinden we de sterkste typologische waarde in Genesis. Jacob (die nu God de Vader representeert) stuurde zijn geliefde zoon Jozef (die Jezus Christus voorstelt) uit om zijn broers te zoeken.²⁵ De broers vertegenwoordigen de verloren mensheid, die Jezus Christus kwam redden. In zekere zin ‘redde’ ook Jozef later zijn broers.

Jozefs bediening leek meer op die van Christus dan die van zijn drie voorvaderen. Hij toonde eigenschappen van Jezus: Zijn broers waren jaloers en voelden zich bedreigd door hem,²⁶ net als dit het geval was bij Jezus’ fysieke familie en de Farizeeën.²⁷ Jozef werd tot regeren geroepen door dromen, net als Jezus door hemelse verordening.²⁸ Jozef werd van zijn rijkdom en positie ontdaan om slaaf te worden voordat hij kon gaan regeren, net als het geval was met Jezus.²⁹ Bij Jozef leek het erop dat hij zijn leven neergelegd had; Jezus deed dit werkelijk en

¹² Rom. 8:26

¹³ Gen. 22; Ps. 40:7,8; Matt. 26:42

¹⁴ Gen. 24; Matt. 22:2; Op. 19:7,8

¹⁵ Gen. 25:21; Rom. 8:34; Heb. 7:25

¹⁶ Gen. 26:2-5,24

¹⁷ Gen. 26:25

¹⁸ Gen. 25:22,23

¹⁹ Gen. 26:34,35; 27:46-28:1,8

²⁰ Gen. 28:10-22

²¹ Gen. 28:1,2; 29:18-30

²² Gen. 30:27-31:41; 32:7,8; 33:13,14; Joh. 10:11,14

²³ Gen. 32:9-12

²⁴ Gen. 32:22-32; Rom. 6:6; 7:24; Gal. 2:20

²⁵ Gen. 37:3; Matt. 3:17; Gen 37:16; Matt. 15:24

²⁶ Gen. 37:11,8

²⁷ Vergelijk Gen. 37:4 bijv. met Mark 6:3, Matt. 21:45,46 en Joh. 12:19

²⁸ Gen. 37:5-10; Ps. 2

²⁹ Gen. 37:18-28; Fil. 2:5-11

vrijwillig.³⁰ Jozef en Jezus werden bij vele gelegenheden onrechtvaardig behandeld; Jozef zou zijn bevoorrechte positie misbuikt kunnen hebben om een gevangenisopstand te organiseren en vervolgens te ontsnappen, maar deed dat niet; evenzo zou Jezus' gebed in Gethsemane als verzoek tot ontsnapping gezien kunnen worden, hoewel hij ervoor koos Gods wil te doen.³¹ Jozef predikte in de gevangenis, vrijheid verkondigend voor de schenker en veroordeling voor de bakker; Jezus predikte tot de geesten in de gevangenis.³² Na zijn vernedering werd Jozef verhoogd tot de op een na hoogste plaats in Egypte; Jezus ontving de positie aan de rechterhand van God.³³ Jozef ontving een nieuwe naam van Farao: Zaphenath-Paneah ('redder van de wereld'³⁴); hij redde mensen van lichamelijke hongersnood, terwijl Jezus, Redder der wereld, redding aanbiedt van geestelijke hongersnood en daarbij de Naam boven elke naam ontving.³⁵ Nadat een behoorlijke tijd verstreken was maakte Jozef zich aan zijn broers bekend; op vergelijkbare wijze zal Jezus Zichzelf bekend maken aan Zijn 'broeders naar het vlees', de Joden.³⁶ Jozef vergaf zijn broers voor wat ze hadden gedaan, net als Jezus later zou doen.³⁷

Jozef, als vierde zender:

Jezus, door de Vader gezonden, zond later Zijn discipelen uit om alle volken met het Evangelie te bereiken: de Gezondene werd Zender.³⁸ Jozef, eveneens gezonden door zijn vader, werd zelf zender: hij stuurde zijn broers om Benjamin op te halen en vertelde hen dat zij zijn gezicht niet weer zouden zien, tenzij zij de jongste broer zouden meebrengen.³⁹ Jezus zei dat Hij pas zou terugkomen als het Evangelie van het Koninkrijk tot aan de uitersten der aarde verkondigd zou zijn.⁴⁰ De laatste bekeerlingen uit de volken⁴¹ moeten binnengebracht worden voordat wij Hem zullen weerzien.

³⁰ Gen. 37:31-33; Jes. 53; Joh. 10:17,18

³¹ Gen. 39:22,23a; Matt. 26:39,42,44

³² Gen. 40; 1 Pet. 3:19

³³ Matt. 26:64

³⁴ Dake's Annotated Reference Bible: Zaphenath-Paneah betekent 'overvloed van leven' door Jeronimus vertaald als 'redder der wereld' (Dake p. 41). Meyer in 'Great Men of the Bible' –1981 – p. 126 bevestigt dit.

³⁵ Joh. 1:29; 3:16-18; Fil. 2:9,10

³⁶ Gen. 45; Zach. 12:10; Joh. 19:37; Op. 1:7

³⁷ Gen. 45:3-8; 50:15-21; Luk. 23:34

³⁸ Joh. 20:21; Matt. 28:18-20; Hand. 1:8

³⁹ Gen. 42:18-20; 44:23

⁴⁰ Matt. 24:14

⁴¹ De laatste bekeerling van de volken worden het laatst geboren. Zij zijn geestelijk gezien de jongsten.